

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Nuora

10.6.2010

SM024:00/2009

Lausunto sisäasiainministeriölle kotouttamislain uudistamisesta

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta Nuora kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta uudeksi kotouttamislaiksi. Nuora käsitteli lausunnon kokouksessaan 10.6.2010. Nuora pitää tärkeänä, että lain uudistamiseen on lähdetty ja uskoo lain uudistamisen edistävän maahanmuuttajien kotoutumista ja selkeyttävän kotouttamisen työnjakoa.

Uudistuksessa on **tärkeää kiinnittää huomiota uuden lain selkeyteen ja ymmärrettävyyteen**. Maahanmuuttajien, joita laki koskee, tulee ymmärtää omat oikeutensa ja velvollisuutensa. Nuoran mielestä tähän ei kaikilta osin ole päästy, vaan lakitekstissä on edelleen hyvin monimutkaisia lauserakenteita (yhtenä esimerkkinä 10§ 3mom.).

Kotouttamistoimet näyttävät lakiluonnoksen mukaan keskittyvän aikuisväestön ympärille. Luonnoksessa on nostettu esille myös lapset, nuoret ja muut erityisryhmät. Nuora katsoo, että **kotouttamisessa lapset ja nuoret ovat erityisen tärkeässä asemassa**. Tunnettua on, että maahanmuuttajaperheiden lapset ovat usein niitä, jotka joutuvat auttamaan vanhempiaan asioimaan viranomaisten kanssa. Tämä realiteetti tuotiin Nuoran käsityksen mukaan liian ohuesti esille lakiuudistuksessa.

Lain soveltamisessa alaikäiseen (§4) Nuora toivoo kiinnitettävän huomiota siihen, millainen viesti esitystekstistä välittyy. Nykymuotoilu antaa viranomaisille liikaa valtaa päättää siitä, haluaako se kuulla lasta lainkaan.

Nuora näkee hyvänä sen, että lakiesityksessä kunnat velvoitetaan rakentamaan maahanmuuttajien kotouttamisen tukeminen, ohjaus ja koordinointi **monialaisen yhteistyön** avulla. Monialaista yhteistyötä peräänkuulutetaan myös nuorisolaissa. Tämä voi tuottaa kunnalle ongelmia, sillä lakiesityksessä on tarkoin määritelty se, keiden tulee osallistua monialaiseen yhteistyöhön. Nuora katsoo, että kuntien tulisi voida hyödyntää jo rakennettua yhteistyöverkostoa myös kotouttamiseen.

Muutosesitys 15 §: Nuora esittää, että kaikilla 15 - 18-vuotiailla maahanmuuttajanuorilla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jonka pääpaino on jatko-

opintoihin ohjaamisessa joko ammatilliseen tai yleissivistävän koulutukseen. Tässä voidaan huomioda 12 §:ssä mainitut aikarajoitukset.

Nuora perustelee esitystään sillä, että perusopetuksen ja toisen asteen opetuksen nivelvaihe on jo sinällään erityisen riskialtis vaihe syrjäytymisen kannalta. Nuora näkee kannatettavana huolehtia siitä, että maahanmuuttajanuorilla riskiä pienennettäisiin ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä.

Lisätietoja: Pääsihteeri Liisa Sahi, 0400 681 680